

16 juli 2024

Environmental Paper Network International

De Nederlandse geldstromen naar
het Braziliaans papierbedrijf Suzano

Groene financiering op papier, in werkelijkheid donkerrood

Nederlandse financiële instellingen hebben sinds 2018 meer dan 5,3 miljard euro aan leningen en investeringen verstrekt aan het Braziliaanse papierbedrijf Suzano¹. Dit geld wordt vaak als groene financiering bestempeld.² Maar volgens het vandaag gepubliceerde onderzoek van Environmental Paper Network (EPN) International '[PULP FICTION: Comparing words and deeds of the world's largest eucalyptus pulp producer](#)' zijn deze groene claims onterecht. Sterker: het papierbedrijf verergert volgens EPN International de klimaat- en biodiversiteitscrisis.

¹ Forests & Finance database, [credits and investments in Suzano between 2018-2023](#) en de [bijdrage](#) van FMO.

² 39% van de schulden van Suzano [worden bestempeld](#) als groene financiering. Begin dit jaar kreeg [Suzano nog een Sustainability Linked Loan](#) van een consortium banken, waaronder Rabobank.

EPN International is een internationaal netwerk van NGO's en richt zich op de papier- en biomassa industrie. Greenpeace en Milieudefensie zijn lid van EPN International. De Forests & Finance Coalition steunt deze publicatie.

Is Suzano groen?

Suzano is de grootste producent van eucalyptus pulp ter wereld en een van de grootste papier-fabrikanten in Zuid-Amerika. Het bedrijf bezit 2,7 miljoen hectare land in Brazilië, waarvan ongeveer 60% grootschalige eucalyptus plantages. Suzano's landoppervlak is ongeveer 62% van de totale oppervlakte van Nederland.

Aangezien Suzano veel bomen plant en overgestapt is van een 'fossiele' boiler naar een die werkt op biomassa, worden de investeringen in het bedrijf vaak als groen bestempeld. De snel groeiende eucalyptusbomen halen immers koolstof uit de lucht, en dat is belangrijk in de strijd tegen de klimaatcrisis. Het bedrijf claimt carbon-neutraal te zijn, door meer CO₂ op te slaan dan uit te stoten³. Ook op het gebied van biodiversiteit claimt het bedrijf goed te scoren: van 2,7 miljoen hectare land is één miljoen hectare bestemd voor beschermd natuurgebied en 31.200ha voor natuurherstel⁴.

³ Zie Suzano's "[Commitments to renewing life](#)".

⁴ Verenigde Naties [artikel](#), *How Suzano's Restoration Program transform degraded, pastureland into regenerative, native Brazilian vegetation*.

Circa 93.594 hectare zijn High Conservation Value Areas (HCVA's), gebieden met belangrijke natuurwaarden. Suzano is trots dat het bomen plant op aangetaste grond, waardoor die zou herstellen. Daarnaast claimt het bedrijf dat het 200.000 mensen uit armoede gaat helpen tot 2030⁵.

Het bedrijf heeft op basis van deze gegevens diverse duurzaamheidsonderscheidingen gekregen, zoals de EcoVadis-gouden medaille (2022)⁶ en de titel 'Grote onderneming van het jaar, wereldwijd' bij de duurzaamheids awards van 2023.⁷

⁵ Zie Suzano's "[Commitment to renewing life. For people - decrease poverty](#)".

⁶ [Industry Intelligence artikel](#): Suzano receives gold seal in EcoVadis's 2022 Sustainability Ratings, with score of 69 of 100 in areas of environment, labor practices and human rights, fair business practices, sustainable procurement (24 augustus, 2022)

⁷ Environmental Finance, [Sustainability Company Awards 2023](#)

Eucalyptus plantage in Brazilië

...of toch rood?

De [analyse](#) 'PULP FICTION: Comparing words and deeds of the world's largest eucalyptus pulp producer', van Environmental Paper Network (EPN International), is gebaseerd op veld- en dossieronderzoek. Volgens EPN International pakken de groene en sociale beweringen van Suzano in de realiteit anders uit dan op papier. Hieronder de belangrijkste argumenten van EPN International waarom de groene claims niet kloppen:

- **Water impact.** Eucalyptusbomen verbruiken extreem veel grondwater. Dit is geen probleem in hun oorspronkelijke habitat in Australië, waar de bomen helpen tegen overstromingen. Maar in Zuid-Amerika zorgen de bomen in de vorm van plantages voor een te droge bodem en het opdrogen van waterbronnen, waardoor het risico op bosbranden vergroot. In 2023 steeg het aantal branden op Suzano's plantages in Espírito Santo met 25% ten opzichte van 2022.
- **Indirecte ontbossing.** Hoewel Suzano beweert dat het alleen op gedegradeerd land plantages aanlegt, constateert het EPN International-rapport dat er een wisselwerking bestaat tussen ontbossing veroorzaakt door veeteelt en de papier plantages; daar waar eerst koeien stonden, worden eucalyptus plantages aangelegd. De koeien worden verder het bos ingestuurd en zorgen daar weer voor directe ontbossing of bosdegradatie.
- **Tweede golf van ontbossing.** De plantages op gedegradeerd land zorgen bovendien voor een tweede golf van ontbossing. Waar veeteelt het bos boven de grond verwoest, maakt Suzano met machines ook nog eens de diepe wortels in de bodem kapot van bijvoorbeeld de natuurlijke begroeiing van de Cerrado (tropische savanne). Dit terwijl de bodem zich eigenlijk op natuurlijke wijze zou kunnen herstellen zodra het vee is verwijderd. De plantages zijn een soort groene woestijn: er groeit maar één soort bomen en veel planten en dieren kunnen er niet of heel moeilijk in leven.
- **Vervuiling.** Eucalyptus plantages gebruiken grote hoeveelheden kunstmest en pesticiden, die vaak door luchtsproeiing worden toegepast. Dit vervuult eveneens omliggende velden en natuurlijke bossen. In gebieden met eucalyptus plantages is vaak zelfs het drinkwater vervuild met gevaarlijke pesticiden en andere landbouwchemicaliën.
- **CO₂-uitstoot.** Het grootste deel van de pulp die Suzano produceert, wordt gebruikt voor papieren wegwerpproducten zoals verpakkingsmaterialen, koffiekopjes en houtige biomassa. Hiervoor geldt dat de opgeslagen CO₂ op korte termijn weer vrijkomt bij verbranding van die producten, dan

wel op de vuilnisbelt. Deze CO₂-uitstoot wordt in de CO₂-berekeningen van Suzano niet meegeteld. Daarnaast nemen de bomen van Suzano weliswaar CO₂ op, maar het herstel van de natuurlijke vegetatie zou veel meer CO₂ opslaan.⁸

- **Sociale impact.** Er zijn diverse landconflicten met lokale en Inheemse gemeenschappen en Quilombola groepen, waarbij Suzano is betrokken. Suzano erkent zelf dat er nu al minstens 2.567 juridische procedures tegen het bedrijf lopen op het gebied van arbeidsrecht, landrechten en milieu.⁹ Bovendien bieden de plantages relatief weinig werk op: per 100 ha zijn er gemiddeld 3.1 banen te verdelen.¹⁰

Financiële ondersteuning uit Nederland

Volgens EPN International is de impact van de eucalyptusplantages op de Braziliaanse natuur en de directe omgeving groot. Toch blijft het bedrijf miljarden aan 'groene' financiering ontvangen.¹¹ Rabobank is met kop en schouders de grootste Nederlandse financier van Suzano, met 4,25 miljard euro (2017-2023). Rabobank is daarmee verantwoordelijk voor ongeveer 79% van deze Nederlandse transacties. Ook ING (0,5 miljard euro), ABN Amro (0,45 miljard euro), pensioenfonds Zorg en Welzijn (997,7 miljoen euro) behoren tot de Nederlandse topfinanciers van het papierbedrijf. Zelfs de Nederlandse ontwikkelingsbank FMO is sinds januari 2024 voor 40 miljoen euro betrokken bij Suzano. In maart dit jaar heeft Suzano ook een *Sustainability Linked Loan* ter waarde van 780 miljoen dollar getekend met een consortium van 10 banken, waaronder Rabobank.¹³

Suzano profiteert dus enorm van haar groene imago: 39% van de schulden van het bedrijf is gelinkt aan "green finance" en de verwachtingen zijn dat dit alleen maar zal toenemen.¹⁴

⁸ Zie onder andere [hier](#) en [hier](#).

⁹ De [inzending](#) van Suzano aan de United States Securities and Exchange Commission (26 april, 2024). Suzano is wettelijk verplicht deze informatie te delen.

¹⁰ [Duurzaamheidsrapport van Suzano](#), 2023

¹¹ Zie voetnoot 9.

¹² Forests & Finance database, [credits and investments in Suzano between 2017-2023](#) en de [bijdrage](#) van FMO.

¹³ Informatie over de lening kan [hier](#) gevonden worden. De lijst met banken komt van Refenitiv, via Profundo.

¹⁴ Deutsche Welle, [Greenwashing: Is this Brazil paper company sustainable?](#) (22 juni, 2024)

Conclusie en aanbevelingen

Suzano's praktijken in de pulp- en papierindustrie veroorzaken volgens EPN International aanzienlijke negatieve milieu- en sociale impacts in Brazilië. Dit is exemplarisch voor de structurele misstanden in deze sector, aldus EPN International.¹⁵ De geldstromen die dit papierbedrijf steunen, kunnen daarom niet als 'groen' worden bestempeld. Greenpeace Nederland, Milieudefensie en EPN International roepen de Nederlandse financiële sector op om niet te investeren in de industriële plantages die natuur-, klimaat- en mensenrechten schade toebrengen. En om deze geldstromen al helemaal niet als 'groen' te bestempelen.

Daarnaast moet er EU-wetgeving komen om de geldstromen naar ontbossing en natuurverwoesting aan banden te leggen. Daartoe is nu een kans, want op dit moment onderzoekt de Europese Commissie of zo'n bossenwet voor de financiële sector nodig is.¹⁶ De conclusies van het onderzoek moeten voor 30 juni 2025 worden gepresenteerd, mogelijk met een wetsvoorstel. Tot nu toe is de financiële sector steeds de dans ontsprongen: zij mag bedrijven blijven financieren die betrokken zijn bij ontbossing, terwijl deze ontbossingsproducten van deze bedrijven niet meer op de Europese markt mogen worden verkocht. In de internationale afspraken over herstel van biodiversiteit (Global Biodiversity Framework) staan duidelijke doelen om schadelijke financiering te stoppen. Gezien de hoofdrol van Nederland in publieke en private financiering van ecosysteem-verwoesting, moet de overheid regulering van de financiële sector uitgebreid opnemen in haar nationale strategie en actieplan voor biodiversiteit.¹⁷

Schusterstock

Eucalyptus plantage in Brazilië

¹⁵ <https://environmentalpaper.org/news/>

¹⁶ Zie EUR-LEX: [EUDR wetstekst](#), gepubliceerd op 31 mei 2023, Hoofdstuk 8, Artikel 34, lid 4

¹⁷ <https://forestsandfinance.org/news/regulating-finance/>

Environmental Paper Network

GREENPEACE